De komende acta zullen het straks bevestigen. Geen enkele wanklank werd vernomen. Opiniebarende in den zin van prikkelende redevoeringen zijn niet gehouden. Hoog was de toon, hoog ook in de liefde. Zelfs onder het meest critieke, het bezwaarschrift van Bedums-kerkeraad voelde de Synode en besefte heel het talrijke publiek deze mannen, die daar over een zoo zeer belangrijk verschil in wetenschappelijke methode en zelfs over een al of niet juiste formuleering van enkele stukken der heilige geloofswaarheid debatteeren, — die mannen zijn toch één in den Gereformeerden wortel. Vandaar ook, dat, toen het op stemming aankwam, heel de Synode — natuurlijk stemden de bezwaarde broeders, zoomin als hij tegen wien het bezwaar was ingebracht niet mede, — haar vertrouwen in dien laatsten broeder uitsprak en in allen, die in beginsel de zijde van dezen broeder hadden gekozen, zelfs onder blijkbare berusting van den broeder, die het eerst het bezwaar te berde had gebracht en die gedurende de discussie meer dan eenmaal betuigde, dat hij geenszins deze publieke behandeling van zaken had bedoeld, integendeel liefst binnenskamers en dus volstrekt niet in Generale Synode dit geval tot een broederlijke beslechting gewenscht had te mogen komen.

Welnu, waar aldus reeds in de eerste week de meest critieke zaak tot een beslissing kwam, — was blijkbaar voor heel den duur der vergadering een kalm verloop te voorzien. En deze hope is metterdaad verwezenlijkt.

In al de vier groote hoofdmomenten, waarvoor de Generale Synode van Middelburg zat. Wij komen natuurlijk op de detailpunten terug. Thans schreven wij slechts een zeer vluchtig woord, als vertolking niet slechts van ons eigen gevoelen, maar van stellig den zeer algemeenen indruk, dien alle leden, dien heel het publiek van Middelburg, dien tot de buitenlandsche afgevaardigden uit Engeland en Amerika hebben uitgesproken en medegenomen en welke indruk niet licht verdwijnen zal. Geen wonder, want het was Gods werk, dat in Middelburg gerien en genoten is.

In aarden vaten is ook nu een schat gelegd, opdat de uitnemendheid der kracht zou blijken «Gode en niet uit ons".

Dit is o. i. juist gegrepen, en, wat vooral liefelijk aandoet, er is geen schijn of schaduw van hoon jegens de broederen, wier aanvankelijk oordeel de Synode niet kon noch mocht beamen.

Officieele Berichten.

(Met verkorting uit het Kerkblad van 18 September).

Vergadering van de Classe Amsterdam, op Woensdag 9 September.

De praeses, Ds. Gispen, opent de vergadering met gebed.

Ds. Wagemaker wenscht den praeses hartelijk geluk met zijn 40-jarige ambtsbediening, waarop deze de vergadering dank zegt.

Aan de orde komt het onderzoek naar Art. 41 D. K.

Op de vraag van Naarden, betrekkelijk het afgeven van eene attestatie, kan de Classe niet ingaan, omdat de kerkeraad in dezen heeft te beslissen en de mogelijkheid bestaat, dat de betrokken broeder, door de uitspraak des kerkeraads zich verongelijkt achtende, een beroep doet op deze vergadering, die zich vooraf niet binden mag.

De afgevaardigden van Amsterdam deelen mede, dat de ineensmelting daar zoover is gevorderd, dat door de beide kerkeraden een acte is opgemaakt, waarin allerlei zaken, die wederzijds verschillend werden behandeld, in overeenstemming zijn gebracht.

Voorgelezen wordt het besluit van de Provinciale Synode, volgens hetwelk op deze vergadering een deputaat voor de Hulpbehoevende kerken in Noord-Holland moet worden benoemd. Aangewezen wordt Ds. Neijens.

Gelezen wordt het schrijven van een broeder, die vraagt, of deze Classe alle aanvragen om examen voor oefenaar weigert. Wordt goedgevonden te antwoorden, dat de Classe nooit besloten heeft, dit examen niet meer af te nemen en dat nog altijd Art. 19 der regeling geldt, waarbij bepaald is, dat zij, die door hun kerkeraad worden voorgedragen, onderzocht zullen worden.

Theologische School.

Maandagnamiddag ten vier ure zette de Curatoren-vergadering zich tot den arbeid der regeling van de zaken der Theologische School, ten gevolge van de besluiten der Generale Synode te Middelburg en het aannemen van het voorstel der Curatoren. Alle primi-Curatoren zijn opgekomen, behalve Curator Ds. T. Bos, die zijnen secundus Ds. J. Westerhuis had gezonden, daar ZEw. verhinderd werd.

Ook de heeren professoren en leeraren zijn aanwezig.

De vergadering is eene voortzetting der vorige, in Juli gehouden.

Op heden is zij in vollen gang.

C. Mulder.

Woensdag-nam. 16 Sept. 1896.

Alg. Kas voor Emer. Pred., Pred.-Wed. en -Weezen.

Vergadering van Deputaten D. V. te Utrecht op Woensdag 30 Sept. Aanvang 's middags 12 uur.

H. Brink, *Scriba.*

Sept. 1896.

LIJST VAN DEPUTATEN,

benoemd door de Generale Synode van de Gereformeerde kerken in Nederland, vergaderd te Middelburg van 11 Aug. tot 4 Sept. 1896.

I. ZENDING.

Tot aanvuring van den *IJver voor de Zending* bij onze kerken:

a. Voor Groningen, Friesland en Drente Ds. H. J. Kouwenhoven te Groningen.

b. Voor Overijsel, Gelderland en Utrecht Dr. L. H. Wagenaar te Arnhem.

c. Voor Noord- en Zuid-Holland Ds. L. van der Valk te Scheveningen.

d. Voor N.-Brabant, Limburg en Zeeland Ds. J. H. Feringa te Klundert.

Voor de Zending op *Soemba* Ds. T. Bos te Bedum, Ds. A. M. Donner te Assen en Ds. H. Dijkstra te Smilde.

Voor *de kerken te Batavia en te Soerabaja* Prof. Mr. D. P. D. Fabius, Prof. Dr. A. Kuyper en S. Baron van Heemstra, te Amsterdam.

Voor de Zending op *Midden-Java ten Noorden* Ds. J. van Haeringen te Katendrecht, Ds. F. Lion Cachet en Ds. P. A. E. Sillevis Smitt, te Rotterdam.

Voor de Zending op *Midden-Java ten Zuiden* Mr. A. W. van Beeck Calkoen, Ds. P. J. W. Klaarhamer en Ds. M. van Minnen, te Utrecht.

Voor den *Medischen Dienst* Ds. N. A. de Gaay Fortman, P. N. de Vries, arts, en W. Hovy, te Amsterdam.

Voor de *Keuchenius-school* H. Bijleveld, Ds. W. H. Gispen en Prof. Dr. J. Woltjer, te Amsterdam.

Tot het *geven van advies* Mr. Th. Heemskerk, Prof. Dr. F. L. Rutgers en Ds. B. van Schelven, te Amsterdam.

Quaestor missionis B. J. G. C. de Moen te Doesburg. Vice-quaestor L. G. Weisz te Amsterdam.

Tot het *nazien der rekeningen* J. Flesch, R. Prent van Dalen en J. C. van Schaick te Amsterdam. Secundi: B. H. Blankenberg, H. v. Meijenfeldt en Jb. van Oversteeg aldaar.

Tot machtiging van *uitgaven* voor *opleiding, uitbreiding* en *gebouwen* Prof. Dr. H. Bavinck, J. G. van der Hoogt en Prof. D. K. Wielenga, te Kampen.

Voor de *concept-regeling* voor den dienst der Zending, aan de eerstvolgende Synode-Generaal in te dienen Prof. Dr. H. Bavinck te Kampen, Ds. J. H. Donner te Leiden, Prof. Dr. A. Kuyper, Prof. Dr. F. L. Rutgers en Ds. B. van Schelven, te Amsterdam, en Ds. L. van der Valk te Scheveningen.

H. Hoekstra, *Scriba.*

Buitenland.

Frankrijk. »De Fransche Alliantie", eene vereeniging, die ten doel heeft het gebruik der Fransche taal te bevorderen in de kolonien, besloot onlangs in Madagascar alleen Jezuitenscholen te steunen. Men kan denken, dat de Protestanten hierover zeer gebelgd zijn en dat velen hun lidmaatschap van genoemde Alliantie opzeiden, omdat men het »even onbeschaamd als gevaarlijk acht, om in Madagascar het Frankrijk van Lodewijk XIV te herstellen." De heer Colin, penningmeester der Alliantie, beweert nu, dat de Alliantie niet besloten heeft o n onderstand te weigeren aan Protestantsche Scholen, die zich in Madagascar zouden willen vestigen, en dat zelfs een onbekende gever eene som van 200 frs. aan de Alliantie heeft ter hand gesteld met de bepaling, dat dit geld moet worden gegeven aan de eerste Fransche Protestantsche School van Madagascar, die den steun van de Alliantie vragen zal.

De Fransche Protestanten zijn echter niet gerust, voordat de Alliantie verklaart, dat allen, hetzij Franschen of Buitenlanders, die propaganda willen maken voor de Fransche taal te Madagascar, zonder onderscheid door haar geholpen zullen worden in verhouding van hunne krachtsontwikkeling en hunnen ijver.

Wat de Fransche Alliantie doet, is juist hetzelfde, wat sedert jaren door de Fransche regeering gedaan is. Hoe anti-clericaal deze moge zijn, in de kolonien worden de Jezuieten in de hand gewerkt, omdat men meent, dat deze het best in staat zijn, om het Fransche element in de kolonien vasten voet te doen krijgen.

Noord-Amerika. Ook in Lutherschе kringen in Noord-Amerika begint men steeds meer een afkeer te gevoelen van het grenzeloos individualisme op kerkelijk terrein, en zoekt men de gemeenschappelijke banier der waarheid, de Augsburgsche confessie, te verheffen.

De Algemeene Synode der Lutherschen die de Duitsche taal spreken, besloot, dat men de Augsburgsche confessie zou onderteekenen, als accoord van kerkelijke gemeenschap.

De *Lutheran Evangelist* schrijft daaromtrent heel vijandig:

»Het onderteekenen van de Augsburgsche confessie vanwege de Generale Synode beteekent *niet*, dat wij de belijdenis aannemen als gelijk staande met het Woord van God. Het is waar dat het besluit, hetwelk het vorig jaar te Hagerstown werd doorgedreven, terwijl vele lieden sliepen, den Bijbel en de confessie op één lijn stelt, maar de constitutie der Algemeene Synode zegt dit niet. Dat de ultra-confessionalisten dit zoo willen, betwijfelen wij niet. Maar eene massale vergadering kon noch in de kerk, noch in den staat het constitutioneele recht veranderen. In de fundamenteele leeringen nemen wij de Augsburgsche confessie aan; maar ook alleen in de fundamenteele leeringen. Het eigen oordeel in niet fundamenteele stukken is ons onveranderlijk recht, dat ons als Lutherschе Christenen toekomt".

Daarbij voegt het *Iowa Kirchenblatt* de volgende opmerking: »Dit is sterk maar duidelijk gesproken. In Hagerstown hebben dus vele lieden geslapen, toen de resolutie omtrent de belijdenis werd voorgesteld en aangenomen. Zoo kon deze resolutie eenstemmig worden doorgedreven, maar nu zijn zij ontwaakt en wrijven zich den langen slaap uit de oogen en doen zij een protest hooren tegen datgene, wat zij slapend aangenomen hebben. Overigens is het onwaar, dat zij, die al de leeringen aannemen, welke in de Augsburgsche Confessie gevonden worden, deze belijdenis met den Bijbel gelijkstellen, omdat zij in die confessie het rechte verstand van Gods Woord vinden. Met zulke beschouwingen strooit men de lieden zand in de oogen."

Men kan hieruit zien, dat men ook in Lutherschе kringen er behoefte aan gevoelt, om den gemeenschappelijken grondslag der belijdenis op den voorgrond te stellen.

Winckel.

Voor Kinderen.

XVIII.

LOTSWISSELING.

Thans werden ook Kunald, Wolfram en Egbert, die men zoo lang in hechtenis gehouden had, in vrijheid gesteld. Den beiden eersten werd bedeid, dat zij zich met de bezittingen huns heeren dadelijk naar dezen moesten begeven, en zich nooit meer in Keulen mochten laten zien, zoo ze wilden, dat hun niet iets ergers geschiedde. Aan Egbert werd gelast, verder niets meer ten gunste des vreemdelings te ondernemen. Deed hij het toch, dan zou ook hij niet langer in Keulen mogen blijven.

»Dan zal ik liever met den keizer in den vreemde gaan, dan in een zoo goddelooze stad blijven, die haar keizer mishandelt," sprak Egbert.

Hij ging met de beide anderen, nadat de paarden opgezadeld, en met de bezittingen des grijsaards beladen waren, naar buiten, waar zij hun heer aantroffen in den bovenbeschreven, treurigen toestand, gezeten op een steen aan den weg. Bij dit gezicht braken zij in luide jammerkreten los. Doch de grijsaard viel hen in de rede, door te vragen: »Zijt gij, getrouwen, mij toch gevolgd? Wilt gij mij ook niet verlaten, gelijk het trouwelooze volk mij verlaten heeft?"

»Dat verhoede God!" riepen alle drie, als uit één mond. »Wij willen met u leven en sterven!" En Egbert voegde er bij: »Ook ik wil u volgen, waarheen gij gaat, al was het tot aan het einde der aarde. Sta mij echter toe, dat ik nog eenmaal in de ongastvrije stad terugkeer, om mijn zaken te regelen. De zon daalt, zoodat ik mij haasten moet om niet de poort gesloten te vinden."

»Ga getrouwe", sprak de grijsaard. »Wilt gij uw lot aan het mijne verbinden; het zal u niet berouwen. Ik zal uw trouw koninklijk beloonen."

Men sprak af, dat de grijsaard met zijn beide dienaars in het naaste dorp den nacht zou doorbrengen en daar Egbert afwachten. Deze ijlde naar de stad terug, terwijl de grijsaard met Kunald en Wolfram zijn weg vervolgde, nadat hij zich, door hen geholpen, van de onreine kleeding ontdaan, in een rivietje schoongewaschen, en vervolgens zijn eigen kleederen weder aangetrokken had.

Aan den Rijn, ongeveer vier of vijf uur van Keulen verwijderd, ligt de stad Nuis.

Tusschen deze beide steden had steeds groote ijverzucht geheerscht, en de inwoners van Nuis trachtten immer den Keulenaars de loef af te steken. Dat was hun dusver wel nooit gelukt, doch daarom grepen zij te meer met blijdschap elke gelegenheid aan, om hun mededingers nadeel te berokkenen. Toen ze dus vernamen, dat keizer Frederik weer teruggekeerd en door de Keulenaars slecht ontvangen was, schaarde men zich in Nuis onmiddellijk aan de zijde des vreemdelings. Deze kon nu niet beter doen, dan zich derwaarts te wenden. Evenwel zond hij, zekerheidshalve, een zijner metgezellen, namelijk Kunald, vooruit, ten einde de gezindheid der burgerij ten opzichte van den nieuwen keizer te vernemen en indien hij het raadzaam achtte, onmiddellijk nachtverblijf te bestellen.

Zoo kwam het, dat zich in de stad het gerucht verbreidde, dat keizer Frederik naar Nuis zou komen en ten gevolge daarvan heerschte er een groote beweging onder de burgers. Iedereen hielp mede om den keizer een ontvangst zoo schitterend mogelijk te bereiden. Om niets te verzuimen, had men zelfs mannen te paard op verkenning naar de grenzen van het grondgebied der stad gezonden, die het onmiddellijk aan den Raad zouden melden, wanneer zij den vreemdeling in de verte zagen aankomen.

Er wachtte dan ook reeds een aanzienlijke menigte aan de stadspoort op de komst van den zoogenaamden keizer. In de voorste rij stond de Burgemeester Pieter Dunbier naast schepenen en Raadsleden, waaronder Andreas Rottele, Dirk Kallen, Herman Broix, Willem Pomper, Willem Luiden enz. Een luid gejubel weerklonk, toen de keizer tegen den avond met zijn drie metgezellen verscheen.

»Heil onzen keizer Frederik! Heil onzen veelgeliefden heer!" weerklonk het uit duizend kelen, en de lieve jeugd, die toen al evenzoo was als nu, zorgde er wel voor, dat het geroep zoo spoedig niet ophield.

Verrast hield de vreemdeling zijn paard stil; een dergelijke ontvangst had hij blijkbaar niet verwacht. Toen eindelijk de welkomstgroeten der burgerij een weinig minder luidruchtig werden, naderde hem de Burgemeester, en begroette hem met de volgende woorden:

»Verheven heerscher, machtige keizer! Ik heet uw Majesteit welkom in onze stad. De smadelijke ontvangst, welke men u elders bereid heeft, willen wij u weder doen vergeten. Het gejuich der burgerij toont u, dat wij uw beeld reeds diep in onze harten dragen. Wij danken God en de heiligen, wijl zij u zoo genadig beschermd en in het vaderland teruggebracht hebben. Moge het u believen, machtige Heerscher, van de gastvrijheid onzer geringe stad gebruik te maken!"

»Ik dank u, geachte Burgemeester, gelijk ook u, waarde burgerij," antwoordde de grijsaard met een krachtige stem, die ver in 't rond hoorbaar was. »Ik zal het nimmer vergeten, dat Nuis de eerste Duitsche stad geweest is, die mij haar poorten gastvrij geopend heeft. Ik zal u altijd in gunst gedenken."

Opnieuw weerklonk een donderend gejuich, en nu zette zich de gansche stoet in beweging. Vóór den zoogenaamden keizer liepen de Burgemeester en de Raadsleden, terwijl achter hem zijn drie metgezellen gingen. Van voren en van achteren, zoowel als aan de beide zijden, bewoog zich de talrijke menigte, die telkens weer in luide jubelkreten losbarste. Zoo trok men naar de aanzienlijkste herberg der stad, die op de markt tegenover het Raadhuis stond, en waar de keizer zijn intrek nemen zou.

De drie metgezellen des vreemdelings, Kunald, Wolfram en Egbert, die nu ook tot het gevolg des keizers behoorde, waren door de schitterende ontvangst, welke men hun meester in Nuis had bereid, als in een toestand van bedwelming geraakt. Zoodra zij hun werkzaamheden verricht hadden, en in het vertrek, dat hun drieen tot gemeenschappelijk verblijf was aangewezen, bijeen waren, zeide Wolfram:

»Hier zal het ons beter bevallen dan in Keulen. Dit zijn hier verstandige lieden."

»Ja, dat zijn ze," gaf Kunald toe, »maar de heiligen mogen weten, wat er nu verder gebeuren zal. Misschien krijgen we nog oorlog met koning Rudolf."

»Och," sprak Egbert minachtend, »koning Rudolf zal ons niet schaden. Door niemand in het Rijk wordt hij bemind. Wat een verschil tusschen hem en keizer Frederik. Het hart gaat mij nog open, wanneer ik aan vroegere jaren terugdenk. Wij hangen met lijf en ziel aan onzen keizer; welk een vriendelijk en daarbij verstandig en dapper heer was hij."

CORRESPONDENTIE.

Verschillende vragen hopen we weldra te beantwoorden. Men lette er op, dat op vragen, waarbij de schrijver zich niet noemt, ook geen antwoord kan gegeven worden. (De naam wordt niet in dit blad vermeld.)

Hoogenbirk.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

Beroepen: Hazerswoude, H. Bouman te Berlikum. — Beetgum, J. Koppe, cand. te Zuidwolde. — Biezelinge en Veere, J. van Henten te Baambrugge. — Ridderkerk, E. J. de Groot te Koudekerke (bij Vlissingen). — Zalt-Bommel, H. Buitenhuis te Sleeuwijk. — Ottoland, D. Koffieberg te Barneveld. — Werep (Geld), W. Breukelaar te Halfweg. — Oldeboorn c. a., F. Bruinsma, cand.

Aangenomen: Verseke, Joh. Visser, cand. te Harderwijk.

Bedankt: Overschie, G. L. Goris te Hoek van Holland. — Hattem, F. G. Petersen te Oude-Pekela. — Ten Boer en St-Annen, H. J. Willering te Arum. — Capelle aan den IJsel en Rhoon, Joh. Visser, cand. te Harderwijk. — Paterson (N.-Am.), A. Mackenze te Dirksland. — Werkendam A, T. Noordewier te Meppel A. — Marken, J. F. Vonkenberg te Voorthuizen. — Driesum en De Lier, N. IJ. van Goor te Dirkshorn. — Ooltgensplaat (Flakkee), J. Gommer te Grijpskerke (Zeeland).

Nederlandsche Hervormde Kerk.

Beroepen: Kampen (vac.-Van Anrooij), J. Hoogenraad te Wageningen. — Peins c. a., G. van der Tuuk Sevenster te Schinge c. a. — Enter, D. Jacobsen te Terhorne. — Hindeloopen, Exmorra, Allingawier, Nieuw-Buinen en Sloten (Fr.), O. Groenewoud, cand. te Harlingen. — Loon-op-Zand, C. Waardenburg te Goedereede. — Leersum (toez.), Lopik en Cabaauw, Bunnik, Marken, Nieuwpoort en Ter Aa (toez.), J. Lammerts, cand. te Utrecht. — Ootmarsum (cl. Almelo), J. Wartena te Vleuten. — Aardenburg, R. G. C. Oldeman te Akersloot. — Scharnegoutum (toez.), P. Flieringa Gz. te Marum c. a. — De Vuursche, W. R. Kalshoven te Kesteren. — Leeuwen, A. Burger, cand. te Leiden. — Herkingen (toez.), G. H. Jonkers te Zuid-Beierland. — Hei- en Boxicop, J. M. Ph. Schippers, cand. te Utrecht. — Fijnaart, Heiningen en Mijdrecht, Th. G. C. Rappard te Zuilichem. — Elburg, L. J. Homoet te Staphorst. — Echteld (bij Tiel), L. A. F. Creutzberg te Pernis. — Boyl (Fr.), A. M. J. Kan Jr., cand. te Velp. — Heeswijk (toez.) en Druten (toez.), M. Wassenaar te Nieuwe-Schans. — Zwaag-Westeinde, W. Groeneweg, cand. te Rotterdam. — Kolder- en Dingstervеen, E. T. K. Steller, cand. te Utrecht.

Aangenomen: 's-Gravenmoer, G. J. Brutel de la Rivière te Uitwijk (bij Almkerk). — Waarde, P. Snoep Cz. te Aagtekerke. — Zutphen, H. van den Bergh van Eijsinga te Stiens (Fr.) — Laren, P. P. Couvret te Hall. — Nieuwe Pekela, J. Jansonius te Wagenborgen. — Makkum c. a., G. Th. Smit te Daarle (gem. Hellendoorn). — Boyl (Fr.), A. M. J. Kan Jr., cand. te Velp.

Bedankt: Peins en Zweins, G. van der Tuuk-Sevenster te Schingen c. a. — Overschie, G. L. Goris te Hoek van Holland. — Görredijk, F. Germs te Twijzel. — De Lier, J. H. Sitton te Heerjansdam. — Grootegast, W. J. Pijzel te Erichem. — Hedel, F. F. J. van der Plassche te Gouderak. — Langer- en Korteraar en Vinkeveen, K. A. de Groot te Houten. — Tjerkwerd en Dedgum, W. van Esveld te Hattem. — Ulrum, D. Zoete te Augustinusga. — Workum, K. W. Vethake te Overschie. — Ouddorp (op Flakkee), H. Doornveld te Wierden. — Metzlawier c. a., R. de Haas te Winsum en Baard. — Hoogeveen, A. ten Have te Polsbroek. — Hempens, G. B. Sikkema te Gieten. — Poederoyen en Loevestein, Th. G. C. Rappard H.H.Mr. te Zuilichem.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het 3e kwartaal, geëindigd 30 Sept., ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken aan de **Administratie.**

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

J. A. WORMSER,
Directeur-Uitgever.

Amsterdam, Sept. 1896.

Advertentien.

Heden werden wij verblijd door de voorspoedige geboorte van eene welgeschapen *DOCHTER.*

J. BERGMANS.
A. M. BERGMANS—
BRUMMELKAMP.

Pretoria, Zuid. R., 19 Aug. 1896.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat,
No. 157,
AMSTERDAM.

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN, diverse LOTEN** en vreemde **COUPONS**, Wisselen Gouden Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIEN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden **à DEPOSITO** ½ pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

VERSCHENEN bij **J. A. WORMSER**, te **Amsterdam:**

DE ZEGEN DES HEEREN OVER ONZE KERKEN.
REDE,
ter inleiding op het gebed voor het samenkomen der Gereformeerde kerken in Generale Synode, gehouden in de Noorderkerk te Middelburg, op 10 Augustus 1896, door
Dr. A. KUYPER.
Prijs f 0.35.

ENCYCLOPÆDIE
DER
Heilige Godgeleerdheid,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Drie Deelen, ingenaaid f 16.75; in drie halflederen banden f 21.25. (Losse banden per stuk f 1.—).
De Uitgever,
Amsterdam. **J. A. WORMSER.**

EXCELSIOR.
Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Volk,
ONDER REDACTIE VAN
A. I. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.
Prijs per jaargang (12 Nrs. à 16 pag. en 12 Nrs. à 8 pag.) f 3.50.

Inhoud van het Nr. van 7 September 1896: **Bericht. — Na den feestdag. — Moeder en kind. — Bestormd, maar niet genomen,** VIII. — **De familie Hyde.** Eene schets uit Engeland's geschiedenis in de 17e eeuw, VI. (Hyde en de omwenteling). — **De Norham Castle.** (Met plaat). — **Oostersche praal en Bijbelsche waarheid. — Wreede goden. — Het wielrijden. — De dagen der week. — Aan zee.** (Een gedicht). — **Uit het leven.** Het kenmerk van een waar advocaat. Palestina. Papierverbruik. Een profetenkamer. Ellendig. — **Vragenbus. — Correspondentie.**
Amsterdam. **HÖVEKER & ZOON.**

H. H. Geldschieters.

Wie helpt een Geref. huisvader aan *f* **300**, tegen behoorlijke rente en jaarlijksche aflossing van *f* 50, tot uitbreiding van zijne zaak?
Fr. br., lett. B. E., Bureau van de *Heraut.*

DE KINDERDOOP,
beschouwd met betrekking tot het bijzondere, kerkelijke en maatschappelijke leven,
DOOR
J. A. WORMSER.
Derde Druk.
MET EENE INLEIDING VAN
Mr. GROEN VAN PRINSTERER
en een kort woord vooraf van den zoon des schrijvers.
Prijs *f* 0.90.
De Uitgevers:
Amsterdam. **HÖVEKER & ZOON.**

De Geref. Kerk te Hyum (Fr.)

is nog niet uit den financieelen nood gered. Wij komen daarom nogmaals met de bede: Wie helpt ons aan *f* **1500** in eens of aan een aandeel van *f* **500** tegen zoo weinig mogelijk rente.

Bovengenoemde som **moet** er op de eene of andere wijze komen; stelt ons daarom, waar het hier de zaak des Heeren geldt, dan ook niet teleur.

Namens den kerkraad,
G. WIERSMA, *Praeses.*
M. HOLWERDA, *Scriba.*

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

Door Ds. F. Drost te Vlaardingen, 2e storting van de stuiversvereeniging »Eben-Haëzer" *f* 50.

Aan Collecten: (voor de Theol. Fac.)

Van de Gereformeerde kerk te Gaastmeer *f* 3.09; van idem te Uithuizermeeden O. G. *f* 7.35; van idem te Drogeham B *f* 3.01; van idem te Rottevalle *f* 1.84½ (halve coll.); van idem te Steenwijk A *f* 4.62½; van idem te Langeslag *f* 2.87½ (halve collecte) van idem te Rouveen *f* 11.45; van idem te Zalk *f* 5.55½; van idem te Staphorst *f* 4.38½; van idem te Stad Vollenhoven *f* 3.60; van idem te Hasselt A (halve collecte) *f* 6.10; van idem te Hasselt B (halve collecte) *f* 7.58½; van idem te Oldemarkt *f* 2.32; van idem te Zwolle **A** *f* 32.16½; van idem *f* 38.32½.

Aan Schenkingen

Door Ds. C. W. E. Ploos van Amstel uit Zwolle *f* 10, en *f* 1.50; samen *f* 11.50.

Voor de Medische Faculteit:

Door den heer W. Goedhuis ontvangen te Cubaard *f* 2.

Voor het Studiefonds:

Van de halve stuivers-vereeniging te Amsterdam *f* 21,97½; door den heer Johs. Krap 40ste storting van de halve stuivers-vereeniging te 's Gravenhage, *f* 100; (de eerste storting geschiedde in Juli 1888.)

S. J. SEEFAT,
Penningmeester.

Hilversum.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. Arend & Zonen.